

Ilyen a világ a tócoskerti vadasparkból, a kaptárból nézve

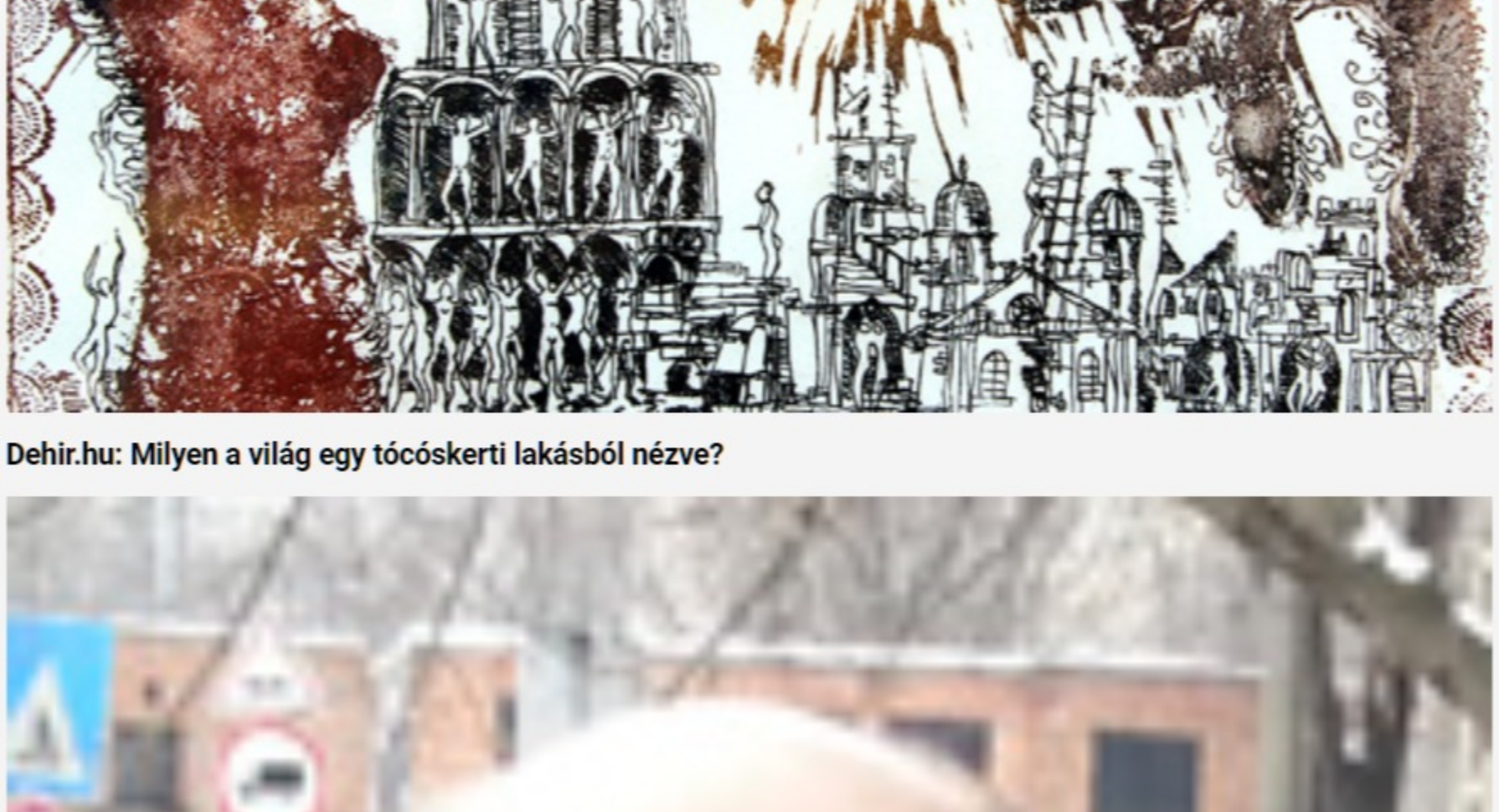
Szerző: Szénási Miklós | info@dehir.hu

Közzétéve: 2015.03.01. 13:07 | Frissítve: 2015.03.03. 12:57

Debrecen – Számítógépe nincs, viszont gyakran utazik. Nyakas kálvinista Papp Károly, akitől nem idegen olykor a „festékfröcskölés” sem, és akinek levelet írt Josef K.

[Tetszik 0](#) [Megosztás](#) [Tweet](#)

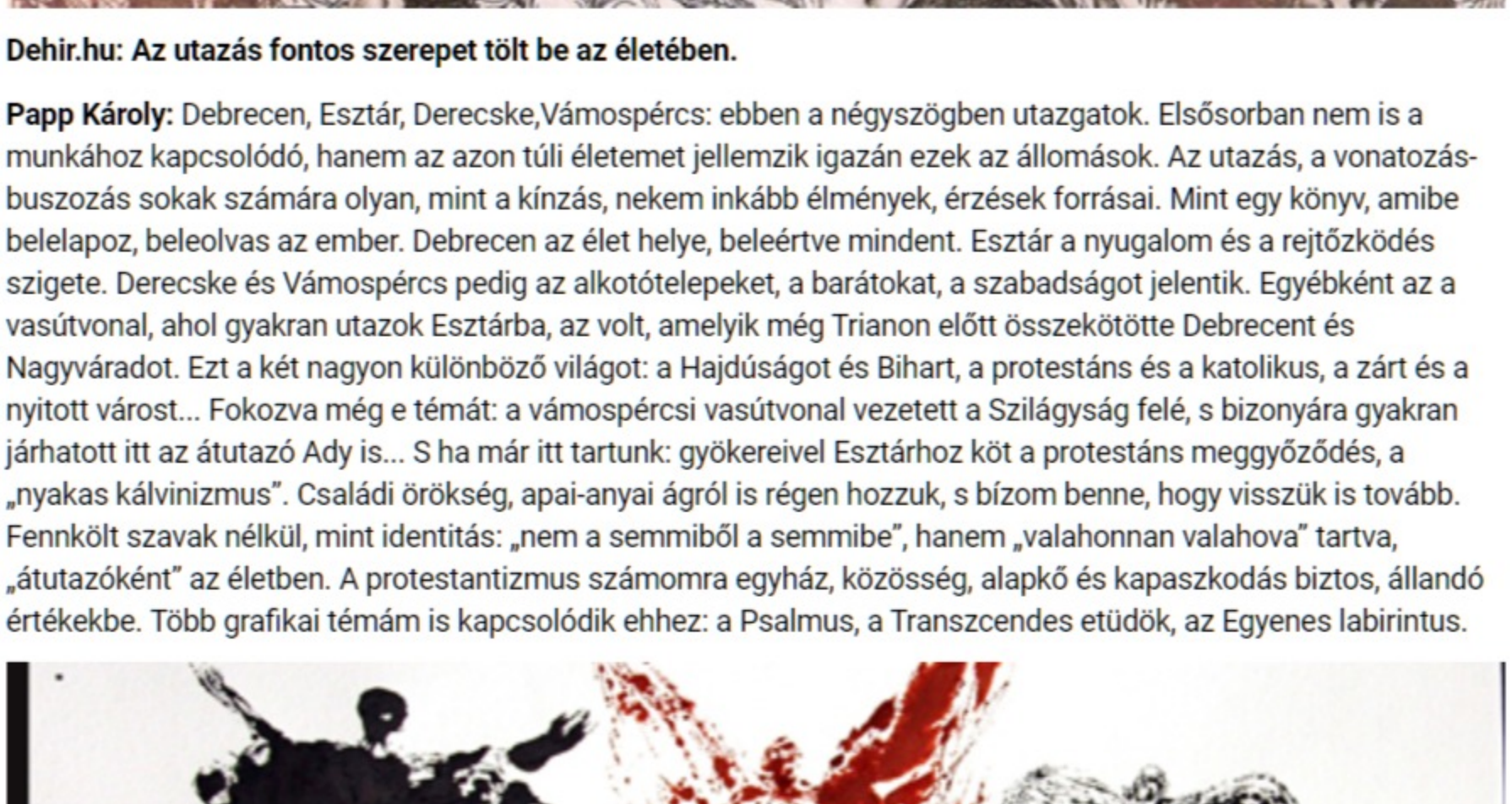
Különleges, magával ragadó és elgondolkodtató világot alakított ki a középgenerációs képzőművészekhez tartozó Papp Károly, akit nemigen lehet a Facebookon megtalálni, vagy e-mailekkel megbombázni. Amikor arról kérdezzük, miért is tartja távol magát a számítógépektől, s az internetről, mosolyogva mondja: „Néhány éve postai úton kaptam egy levelet. A tartalmáról nem számolhatok be, de elárulom a feladó nevét: Josef K.”

Dehir.hu: Milyen a világ egy tócoskerti lakásból nézve?

Papp Károly: Bár Debrecenben születtem, gyerekkorom jelentős részét vidéken töltöttem, közel a magyar-román határhoz, a Berettyó-folyó melletti Esztáron. Középiskolásként aztán visszatértem Debrecenbe, a Református Kollégium gimnáziumában tanultam, a Refiben. Majd amikor leérettségiztem, a Tanítóképző Főiskola következett, itt szereztem diplomát 1991-ben. Rajz szakkollégiumba jártam, tanárim Tamus István és Fátyol Zoltán voltak. Most egy első emeleti lakásban élek. Én csak úgy mondom: a tócoskerti vadasparkban, zöldövezeti, nagypanorámás lakásban, multinacionális üzletekkel körülvéve, az István út tengelyén. Gyakran járt ezen a környéken Tar Sándor is, gondolom, itt is gyűjtött anyagot az írásaihoz. Egyszer személyesen is találkoztam vele, még „zöldfülként”, az egyik teraszon. S hogy milyen innen, a kaptárból kitekintve az élet? Szép, bár olykor komor és lehangelő is, az ország, a város szociális problémáit mozgófilmként lehet követni a közeli parkban. De az épület lépcsőháza is rejteget egy-két jó témát.

Dehir.hu: Az utazás fontos szerepet tölt be az életében.

Papp Károly: Debrecen, Esztár, Derecske, Vámospercs: ebben a négyszögben utazgatok. Elsősorban nem is a munkához kapcsolódó, hanem az azon túli életemet jellemzik igazán ezek az állomások. Az utazás, a vonatozás-buszozás sokak számára olyan, mint a kínzás, nekem inkább élmények, érzések forrásai. Mint egy könyv, amibe belelappoz, beleolvas az ember. Debrecen az élet helye, beleértve mindent. Esztár a nyugalom és a rejtőzködés szigete. Derecske és Vámospercs pedig az alkotótelepeket, a barátokat, a szabadságot jelentik. Egyébként az a vasútvonal, ahol gyakran utazok Esztárba, az volt, amelyik még Trianon előtt összekötötte Debrecent és Nagyváradot. Ezt a két nagyon különböző világot: a Hajdúságot és Bihart, a protestáns és a katolikus, a zárt és a nyitott várost... Fokozva még e témát: a vámospercsi vasútvonal vezetett a Szilágyság felé, s bizonyára gyakran járhatott itt az átutazó Ady is... S ha már itt tartunk: gyökereivel Esztárhoz köt a protestáns meggyőződés, a „nyakas kálvinizmus”. Családi örökség, apai-anyai ágról is régen hozzuk, s bízom benne, hogy visszak is tovább. Fennkölt szavak nélkül, mint identitás: „nem a semmiből a semmibe”, hanem „valahonnan valahova” tartva, „átutazóként” az életben. A protestantizmus számomra egyház, közösség, alapkö és kapaszkodás biztos, állandó értékekbe. Több grafikai témám is kapcsolódik ehhez: a Psalmus, a Transzcendens etűdök, az Egyenes labirintus.

Dehir.hu: Nem szokatlan ez egy képzőművészti?

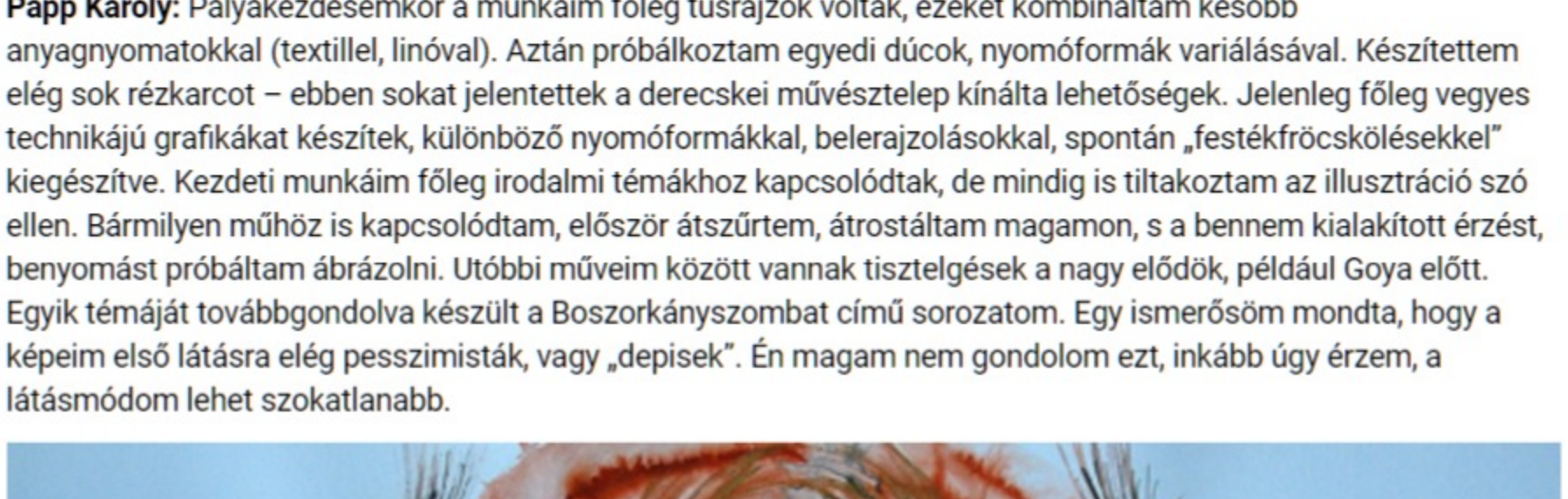
Papp Károly: Talán első megközelítésre igen – a mai divatos és élettrendekhez képest, de távolabbról nézve nem egyedül. A képzőművészs is ember, vannak gondolatai, elképzelései létről, életről, hitről, meggyőződésről...

Dehir.hu: S mi a helyzet a versekkel? Volt kiállítása, amit Ady verseire fűzött fel, de Baka István verssorait is kölcsönözte már tárlatához.

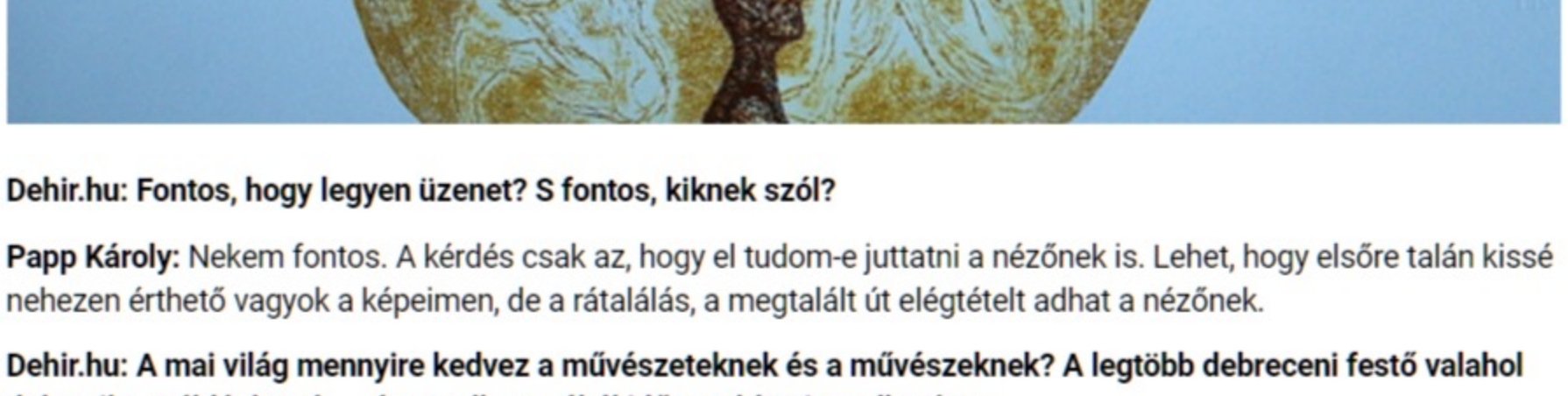

Papp Károly: Az irodalom, a kövés mindig is közel állt hozzám. De sokat köszönhetek László Ákos grafikusművész barátomnak is, aki fiatalabb koromban erre a területre hoztatott. Nemcsak alkalmi versmondásaival, de személyiségével is. Teraszokon, söröző asztalok mellett Villon, Ady, s persze, az orosz költők, Jeszenyin, Gumiljov kapcsán kisebb költészeti „ki mit tudok” bontakoztak ki. Ábrándozások, majd visszabukdácsolás a valóságba... Egyes munkáim gyökerei Baka István költészetéhez nyúlnak vissza. Kevesebben ismerik, nem annyira kanonizált költő, de nagyon közel áll hozzám a világa: tévelygések, kérdések, kétségek, elbukások és felemelkedés számomra a kulcsszavai.

Dehir.hu: Milyen technikákat szeret alkalmazni? S honnan jönnek a témái?

Papp Károly: Pályakezdekésemkor a munkáim főleg tusrajzok voltak, ezeket kombináltam később anyagnyomatokkal (textillal, linóval). Aztán próbálkoztam egyedi dúcok, nyomóformák variálásával. Készítettem elég sok rézkarcot – ebben sokat jelentettek a derecskei művésztelepek kínálta lehetőségek. Jelenleg főleg vegyes technikájú grafikákat készítek, különböző nyomóformákkal, bélerajzolásokkal, spontán „festékfröcskölésekkel” kiegészítve. Kezdeti munkáim főleg irodalmi témákhoz kapcsolódtak, de mindig is tiltakoztam az illusztráció szó ellen. Bármilyen műhöz is kapcsolódtam, először átszűrtem, átrostáltam magamon, s a bennem kialakított érzést, benyomást próbáltam ábrázolni. Utóbbi műveim között vannak tisztelgések a nagy elődök, például Goya előtt. Egyik témáját továbbgondolva készült a Boszorkányszombat című sorozatom. Egy ismerősöm mondta, hogy a képeim első látásra elég pesszimisták, vagy „depisek”. Én magam nem gondolom ezt, inkább úgy érzem, a látásmódom lehet szokatlanabb.

Dehir.hu: Fontos, hogy legyen üzenet? S fontos, kiknek szói?

Papp Károly: Nekem fontos. A kérdés csak az, hogy el tudom-e juttatni a nézőnek is. Lehet, hogy elsőre talán kissé nehezen érthető vagyok a képeimen, de a rátalálást a megdöbbentő út elértéssel adhat a nézőnek.

Dehir.hu: A mai világ mennyire kedvez a névelészeteknek és a művészeteknek? A legtöbb debreceni festő valahol dolgozik – például tanít –, és amellett próbál időt szakítani az alkotásra.

Papp Károly: Művészet mindig is volt, mint létforma, és hiszem, hogy lesz is. Az élet, a világ kapcsolatban állt és áll a művészettel is viszont. Manapság sok összetevő keveredik ebben a kapcsolatban. Értékelvűség, érdekelvűség, haszonelvűség – mind megérdemelne egy-egy fejezetet. Könnyen feltehető kérdések, nehezek mondható válaszokkal. Ahogy én látom, általában uralkodóvá vált a könnyen elvezető érzés a területen is. Termelés folyik: díszítő, modern, „mindig új” tárgyak gyártása. Tömegtermelés, árutermelés, majd a galériák általi piacosítás. Ár, érték, haszon. A háttérben: nihil, kifulladás, kiüresedés, sivárság. Persze, nem kötelező beállni a darálóba, de meg kell teremteni az anyagi fennmaradást, ha másképpen nem, például tanítással.

Dehir.hu: Milyen a te nemzedéked, a mostani negyvenesek generációja? Mennyire hordoz benneteket tenyerén a világ?

Papp Károly: Változatos, sokszínű és külön utakat jár. Indulásunkkor, emlékszem, különböző csoportjaink és sikereink is voltak. A számomra emlékezetes és legendás „Szerintem” csoport egyik kiállítását a debreceni Nagyállomás „kulturvárotermében” tartották, a zenei aláfestést a Lyuhász Lyáciné Ipari és Mezőgazdasági zenekar adta. Aztán mindenki továbblépett a saját útján, követve egyéni, önálló elképzeléseit. De ez valamennyire természetes is. Kialakítottuk az egyéni, egyedi alkotói karakterünket, saját művészeti irányultságunkat. A kapcsolatom nem szakadt meg azért a nemzedéki társakkal, van egy kisebb mag, rendszeresen találkozunk, beszélgetünk, összetartóak vagyunk.

Dehir.hu: S a következő generáció?

Papp Károly: Itt vannak, de nem érzek éles, határozott határvonalat közöttük és közöttünk. A munka, az alkotás minősége a fontos, úgy gondolom, s ezért jó kapcsolatot tartok az idősebb festőgenerációkkal is.

Dehir.hu: Milyen a művészet, ha magyar?

Papp Károly: Sokszínű és megosztott, ahogy ezt jól megmutatja a pár évvel ezelőtti kiállítás is a Műcsarnokban, még Gulyás Gábor időszakában. Holott át kellene lépni a felemelő vagy leszállító kategorizálásokon, besorolásokon.

Dehir.hu: S olyan létezik, hogy debreceni művészet? Vagy akár debreceni grafika?

Papp Károly: Debreceni művészek vannak, de debreceni művészet szerintem nincs. Persze, a gyökerek, az identitás beépülnek az alkotóba, az alkotásba, de a művészet nem marad csupán lokális, attól tovább nő, szélesebb körűvé válik.

Dehir.hu: Nem könnyű eladni képet manapság. De azért lehet? Vesznek festményt, grafikát?

Papp Károly: Összetett dolog ez is. Van egy szakmai „belső” meghatározás, a „hozós” kép, ami eléve eladásra van „kialakítva”. Vannak megrendőbb stílusok, témák, technikák. Lehetnek jók, de rosszak is ezek a képek. És vannak „fiókképek”, amik kelmaradnak, vagy a nagy szenciálitással bírók elviszik őket. És van a tartás, a lelkiismeret is...

Dehir.hu: Itt az új esztendő. Milyen tervei vannak 2015-re?

Papp Károly: A sok gyötör, felesleges, szétziláló dolgok mellett szeretnék szellemileg és érzelmileg töltekezni, folytatni az elkezdett témákat, és jó képeket, grafikákat készíteni.